

GRAFIČKA MAPA SUHA AKVATINTA

Akademija za umjetnost i kulturu
Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku

Akademija likovnih umjetnosti
Sveučilišta u Zagrebu

Umjetnička akademija Sveučilišta u
Splitu

Mentor/ izv.prof.art.
Stanislav Marijanović

03/05 - 14/05/2019

Galerija Šira

STUDENTSKA GRAFIČKA MAPA SUHA AKVATINTA – RUKOPIS U POTRAZI ZA SVOJIM PEROM

Okosnicu grafičke mape *Suha akvatinta*, u kojoj su zastupljeni radovi dvadesetero studenata triju akademija, čini istoimena inovativna tehnika dubokog tiska pa ju je nužno predstaviti.

Dakle, potkraj osamdesetih moja su eksperimentiranja u dubokom tisku rezultirala nekim zanimljivim i naoko efemernim tragovima, ali je njihovo dugotrajno i pomno artikuliranje, u potrazi za formulom kojom ću se najbolje izraziti, dovelo do onoga što danas možemo nazivati tehnikom *suhe akvatinte*. Od tradicionalne akvatinte ona se razlikuje po tome što se matrica, tiskovna forma, kreativno oblikuje prije nego što se kolofonijski prah taljenjem fiksira – služi se slobodnim, pomičnim prahom. To je temeljno, zajedničko načelo niza mehaničkih ili kemijskih postupaka kojima se pokreće ili izaziva strukturiranje kolofonija na površini ploče. Od trenutka kada je prah raspoređen na željeni način, bilo (naoko) jednostavnim crtanjem po naprašenoj ploči, bilo složenijim procesima uz uporabu vode, šablona, otapala..., slijedi postupak istovjetan tradicionalnoj akvatinti – fiksiranje praha te jetkanje. U *suhoj akvatinti* je moguće i samo jednim jetkanjem matrice, do dubine koja odgovara crnini tradicionalne akvatinte, na otisku postići bogat raspon prijelaza od bijelog, preko niza nijansi sivog, do crnog. Različiti postupci unutar *suhe akvatinte* nude široku i raznoliku lepezu izražajnih mogućnosti koje se lako umnažaju međusobnim povezivanjem.

Međutim, upravo u lakoći kojom se u *suhoj akvatinti* mogu dobiti fascinantni rezultati krije se i njena opasnost. Naime, u nekim je postupcima, posebice onima s vodom i alkoholom, lako provocirati slučajnosti koje će nam ponuditi vrlo zavodljive efekte nastale registriranjem fizičkih i kemijskih procesa na površini matrice. Stoga je moguće da više autora u svojim prvim pokušajima rada u *suhoj akvatinti* dobije slične, atraktivne efekte, ali bez izraženog osobnog rukopisa i pečata.

Tu se negdje nameće i pitanje čestog eksperimentiranja za koje nam postupci *suhe akvatinte* pružaju izazovan prostor. Već sama po sebi vrijedna i lijepa, pustolovina otkrivanja novih mogućnosti može nas dovesti u prostore s kojima ćemo se rado identificirati i koji nam mogu sugerirati određena rješenja. Ipak, put od puke slučajnosti, preko one provocirane i kontrolirane, sve do konačnih oblika koji potpuno izražavaju umjetnikovu osobnost temelji se, kao i kod drugih tehnika, na iskustvu te upornosti da se ono primijeni na potpuno odgovarajući način. Većina radova predstavljenih u mapi *Suha akvatinta* satkana je od ta dva elementa – eksperimenta i pokušaja suverenog vladanja njegovim rezultatima.

Mapa je nastala kao rezultat radionica *Suha akvatinta* koje sam održao sa studentima Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i Umjetničke akademije u Splitu. U njoj su predstavljeni radovi studenata Ane Marie Dellale,

Andree Listeš, Antonele Stanić, Antonie Magdić, Antonia Rendulića, Dajane Džafo, Dajane Oroz, Ide Bugarić, Ivane Škvorčević, Jelene Kovačev, Karle Damjane Radanović, Maje Gjajić, Marije Graša, Marije Matić, Martine Majcen, Minje Mitrović, Nikoline Ćuk, Roka Šimićeva, Suzane Ososlija i Tee Pranjčić.

Stanislav Marijanović

U posebnoj kutiji, veličine 520 x 370 x 25 mm, pohranjeno je 20 grafičkih listova tiskanih ručno na papiru za duboki tisak Fabriano Rosaspina Bianco, veličine 500 x 350 mm i gramature 285 g/m². Veličina otisnutih matrica iznosi 250 x 200 mm. Uvodni tekst mape, koji sadrži i upute za pojedine postupke, napisao je Stanislav Marijanović, a predgovor radovima Vladimir Rismondo. Osječki studenti izradili su aplikacije na koričju, plašt i prijelom mape te su tekstove otisnuli u tehnici sitotiska. Naklada mape iznosi 12 numeriranih primjeraka.

STUDENTS' PORTFOLIO DRY AQUATINT – ARTIST'S HAND SEARCHING ITS QUILL

The portfolio *Dry Aquatint* features artworks by twenty students from three academies. Its main framework is the innovative technique of intaglio printmaking of the same name. It is thus necessary to introduce it.

Now, in the late 1980s my experiments with intaglio printmaking resulted with some interesting and seemingly ephemeral traces; however, while I was searching for a formula that would perfect my expression, their long lasting and careful articulation led to what we nowadays call the technique of "dry aquatint". It differs from traditional aquatint in the sense that the plate (the printing form) is creatively designed before the powdered rosin (colophony) is fixated by melting – it uses free, movable powder. That is the basic (common) principle of a series of mechanical, or chemical procedures that initiate, or cause, the structuring of colophony on a surface of a plate. From the moment the powder is arranged in a desirable way (either, apparently, with simple drawing on the powdered plate, or either with more complicated processes by using water, templates, solvents, etc.), a procedure identical to the traditional aquatint follows – the powder is fixated and this is followed by etching. With only one etching of the plate using the "dry aquatint" technique, it is possible to achieve a transition from white, across a wide range of shades of grey, to black, to the depth corresponding the blackness of the traditional aquatint. Different procedures within the "dry aquatint" offer a variety of expressive possibilities that easily multiply by interconnection.

However, it is in the fluency of "dry aquatint" (with which one can achieve fascinating results) that its peril is hidden. Namely, in some procedures (particularly the ones involving alcohol and water), it is easy to provoke coincidences that will offer us very appealing effects created by physical and chemical processes registered on the surface of the plate. It is thus possible that more authors, in their first attempts of working with "dry aquatint", get similar, attractive effects, but without their distinctive artist's hand and impression.

Here somewhere a question is being imposed of frequent experimentation for which the "dry aquatint" procedures provide a challenging space. Worthy and beautiful already by itself, the adventure of discovering new possibilities can lead us to expanses easily identifiable to us. They can suggest certain solutions. Still, the path of pure coincidence, past the provoked and controlled one, up until definitive shapes that fully express the artist's personality, is based (as it is with other techniques) on experience and perseverance for it to be applied in a completely adequate way. Most of the artwork presented in the portfolio *Dry Aquatint* is woven from these two elements – the experiment and the attempt of sovereign dominance over its results.

The portfolio was created as a result of the *Dry Aquatint* workshop that I held with

students of the Academy of Arts in Osijek, the Academy of Fine Arts in Zagreb and Arts Academy in Split. It presents the artworks by Ana Maria Dellale, Andrea Listeš, Antonela Stanić, Antonia Magdić, Antonio Rendulić, Dajana Džafo, Dajana Oroz, Ida Bugarić, Ivana Škvorčević, Jelena Kovačev, Karla Damjana Radanović, Maja Gjajić, Maria Graša, Marija Matić, Martina Majcen, Minja Mitrović, Nikolina Čuk, Roko Šimićev, Suzana Ososlija and Tea Pranjić.

Stanislav Marijanović

In a separate box, size 520 x 370 x 25 mm, twenty graphic sheets are stored, manually printed on Fabriano Rosaspina Bianco paper for intaglio printmaking, size 500 x 350 mm and weight 285 gsm. The size of the printed plates is 250 x 200 mm. The introductory text of the portfolio which contains a manual for each procedure, was written by Stanislav Marijanović. The foreword for the artworks was written by Vladimir Rismondo. Students from Osijek made the portfolio cover, application on the portfolio cover, as well as texts printed in screen printing technique. The edition of the portfolio contains 12 hand numbered prints.

Izložba je financirana sredstvima Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba.

NAKLADNIK Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti, Ilica 85, Zagreb / ZA NAKLADNIKA izv. prof. art. Tomislav Buntak, dekan ALU / VODITELJICA GALERIJE Korana Littvay, mag. / KOORDINATORICA IZLOŽBENOG PROGRAMA Maja Zebec, dipl. pov.umj i arh. / UVODNI TEKST izv.prof.art. Stanislav Marijanović / PRIJEVOD Kristina Šilipetar / GRAFIČKO OBLIKOVANJE doc.art. Maja Rožman, Josip Drdić / www.alu.unizg.hr / www.shira.alu.hr / www.facebook.com/GalerijaShira

galerija

ŠIRA

Preradovićeve 13
HR - 10000 Zagreb
pon - pet: 11-13 h, 18 - 20 h
sub: 11-13 h

University of Zagreb
Academy of Fine Arts

STUDENTSKI ZBOR
SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSMAYERA

Akademija
za umjetnost
i kulturu u Osijeku